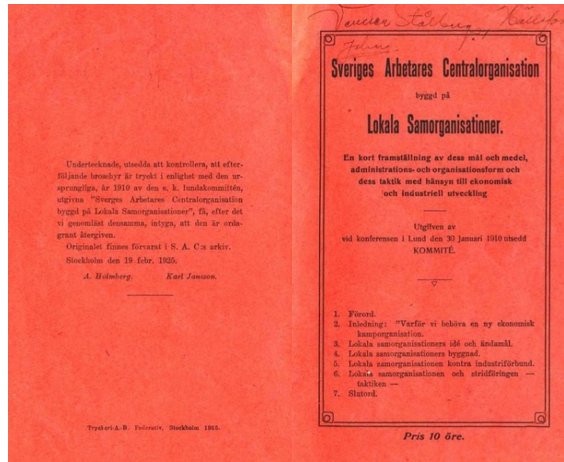

Undertecknade, utsedda att kontrollera, att efterföljande broschyr är tryckt i enlighet med den ursprungliga, år 1910 av den s. k. lundakommittén, utgivna ”Sverges Arbetares Centralorganisation byggd på Lokala Samorganisationer”, få, efter det vi genomläst densamma, intyga, att den är ordagrant återgiven.

Originalet finnes förvarat i S. A. C:s arkiv.

Stockholm den 19 febr. 1925.

A. Holmberg. *Karl Jansson.*

Tryckeri-A.-B. Federativ, Stockholm 1925.

Sveriges Arbetares Centralorganisation

byggd på

Lokala Samorganisationer.

En kort framställning av dess mål och medel, administrations- och organisationsform och dess taktik med hänsyn till ekonomisk och industriell utveckling

Utgifven av
vid konferensen i Lund den 30 Januari 1910 utsedd
KOMMITÉ.

1. Förord.
2. Inledning: ”Varför vi behöva en ny ekonomisk kamporganisation.
3. Lokala samorganisationers idé och ändamål.
4. Lokala samorganisationers byggnad.
5. Lokala samorganisationen kontra industriförbund.
6. Lokala samorganisationen och stridföringen — taktiken —
7. Slutord.

Pris 10 öre.

Sveriges Arbetares Centralorganisation

byggd på

Lokala Samorganisationer

En kort framställning av dess mål och medel,
administrations- och organisationsform och
dess taktik med hänsyn till ekonomisk
och industriell utveckling.

Utgifven av
vid konferensen i Lund den 30 Januari 1910 utsedd
KOMMITÉ.

Hälsingborg 1910. Johnsons pappersindustriaktiebolag

Förord till den elektroniska utgåvan

I denna utgåva från 1925 är inlagan exakt densamma som den första utgåvan 1910, vilket även intygas på omslagets baksida. Den har digitaliserats av SAC-Syndikalisterna och anpassats för Projekt Runeberg i november 2015 av Ralph E.

Broschyren togs fram av den s. k. Lundakommittén med **Knut Lindström** och **Gustav Sjöström** som ledande krafter.

Sveriges Arbetares Centralorganisation

byggd på

Lokala Samorpisationer.

En kort framställning av dess mål och medel, administrations- och organisationsform och dess taktik med hänsyn till ekonomisk och industriell utveckling

Utgifven av

vid konferensen i Lund den 30 Januari 1910 utsedd KOMMITÉ.

V

Pris 10 öre.Sveriges Arbetares Centralorganisation

byggd på

Lokala Samorganisationer.

En kort framställning av dess mål och medel, administrations- och organisationsform och dess taktik med hänsyn till ekonomisk och industriell utveckling

Utgifven av

vid konferensen i Lund den 30 Januari 1910 utsedd KOMMITÉ.

Förord.

Sistlidne 30:de "Januari avhölls i Lund en konferens med ombud för fackföreningar i Skåne för att behandla omorganisationsfrågan. Förut hade en dylik avhållits, som uttalat sig för lokala samorganisationer. Denna sista konferens gjorde efter en lång debatt samma uttalande men poängterade särskilt, att de lokala samorganisationerna borde sammanslutas i en hela landet omfattande centralorganisation. En kommité tillsattes samtidigt, som fick i uppdrag att utreda och förbereda frågans realise-ring samt inbjuda de fackliga organisationer, som intressera sig för denna sammanslutnings form till kongress för definitivt bildande av en centralorganisation, som byggts på lokala samorganisationer.

Inseende nödvändigheten av en klar uppfattning a-v denna organisationsform och för att avhjälpa en brist häri har denna kommitté utarbetat föreliggande broschyr. Vår avsikt var att sprida den gratis, men på grund av att broschyren fått stort omfång och därigenom tryckning och distribution blifvit mycket kostbara och komitén ej

erhållit så stora ekonomiska bidrag att dessa kostnader därmed ens tillnärmelsevis kunna täckas hava vi åsätt den ett pris av 10 öre med 25 % rabatt för återförsäljare.

Då priset emellertid jämfört med innehåll och omfång är oerhört lågt förmoda vi, att detta icke skall lägga hinder i vägen for den masspridning, vi ansett vara nödvändig och avsett.

I hopp om att vi landet runt skola få kraftig hjälp från intresserade kamrater överlämna vi således denna del av vårt arbete åt den proletärisk,a allmänheten och teckna

med socialistisk hälsning

Kommitén.Varför vi behöva en ny ekonomisk kamporganisation.

Under de senare åren har i vårt land försports en allt större och större otillfredsställelse med de organisationer, som haft till uppgift att föra proletärernas ekonomiska kamp mot det kapitalistiska förtrycket.

Denna otillfredsställdhet har gällt dels dess byggnad, dels och huvudsakligast dess stridstaktik.

Angående dess byggnad anser man, att den icke längre kan vara lämplig sådan den är uppdelad i yrkesgrupper, då den industriella utvecklingen förvandlat den yrkes- och hantverksmessiga produktionen till industriell sådan, varvid den förutvarande yrkesutbildningen — skråindelningens orsak — betydligt inskränkts och förenklats. Maskinerna hava på de flesta områden undanträngt handarbetet, och produkterna framställas numera dels genom samverkan mellan olika industrier, dels genom rationellt genomförd arbetsfördelning inom desamma. Det ena arbetet är på grund härav mera än förr beroende av det andra. De huvudinträssen organisationen därför har att tillvarataga måste då också -vara gemensamma. Specialinträssen få härigenom. underordnad betydelse.

Självfallet borde härmed hava följt, att de organisationsformer, som uppstått under och varit ett uttryck för andra förhållanden, borde hava förändrats i samma mån som dessa. Så har emellertid inte skett till olägenhet för organisationen.4

Vari olägenheten består har demonstrerats vid varje senare konfliktstillfälle och kan konstateras av vem som hälst. Den ena gruppen som den andra har sprungit om varandra och satt onödigt stora apparater i rörelse. Detta har förorsakat tidsutdräkt och försvårat en enhetlig uppgörelse.

Den självständighet, de olika grupperna tro sig äga och tyckas vara så rädda att mista, är ju dock numera fullständigt illusorisk och chimärisk, vilket bäst belyses genom att anföra ett par exempel.

"Vad var det, som under det skickelsedigra året 1908 föranledde transportarbetarnes kongress att mot sin vilja upphäva ett nvss förut fattat beslut och godkänna en överenskommelse, som för dem var så ofördelaktig?

Jo, andra arbetaregrupper hade godkänt den gemensamma överenskommelsen, och de hotades med att mista det stöd, de hade rättighet att fordra, om de icke böjde sig.

Var var transportarbetarnes självständighet vid detta tillfälle ?

Samma år ingicbs nytt avtal inom verkstadsindustrien. "Vid omröstningen förkastades avtalet med mycket stor majoritet av grovarbetarne. Yrkesarbetarne röstade emellertid ned dem.

Var var grovarbetarnes självständighet vid detta tillfälle?

Finnes det för övrigt något konfliktstillfälle, då icke dessa historier upprepas med olika variationer? Hur kan man då som skäl för bibehållandet av våra opraktiska organisationsformer ännu vilja framkomma med myten om gruppernas självständighet, som skulle förloras, om en praktisk omläggning åstadkommes.

Otillfredsställdheten med organisationen har hittills tagit sig fullt lojala uttryck genom motioner till organisationens kongresser och inlägg i debatterna härom. Försöken att på denna väg åstadkomma nödig förändring hava emellertid misslyckats, varför nu en annan väg att realisera spörjs-målet kommer att beträdas.

Orsakerna till det omöjliga i att på den lojala vägen vinna gehör skall något beröras.

Den specialisering in absurdum, som framskapat våra fackliga grupporganisationer med inskränkta verksamhetsom-5

råden men med starkt utvecklad byråkratism, har nödvändiggjort anställande av en hel stab funktionärer, vilka lämnats mycket stort inflytande på alla frågors avgörande. En förenkling av organisationsformen, som skulle medföra motsvarande administrativ förenkling, skulle förorsaka en icke obetydlig inskränkning i antalet funktionärer. Då nu alla dessa funktionärer se sin trygga existens hotad, hava de — helt mänskligt för övrigt — begagnat sitt stora inflytande för att hindra genomförandet av den organisationens förenkling, som varje klartänkt och osjälvisk arbetare måste anse nödvändig. Härvid hava de haft ett kraftigt stöd av högre stående egoistiska arbetaregrupper, av den pietetskänsla, som är så starkt utvecklad i det Svenska folklynnet, och af den arbetarepress, vars funktionärer känna sig solidariska med organisationens och hällre undertrycka sanningen och det sakliga inlägget, än de lämna varandra i sticket.

Dessa hava dock icke vågat förneka att en förändring skulle vara nödvändig; men de mena, att den skall vara måttlig och för dem mindre riskabel. Då de sålunda icke kunnat komma helt ifrån frågan, hava de förordat den gamla välkända vägen med långa utredningar och oväsentliga förändringar. Det är ganska betecknande, att då år 1906 en sådan utredning begärdes, så avstyrkte de denna, men nu, då detta är det billigaste sätt att komma ifrån eller åtminstone uppskjuta en obehaglig och påträngande sak, förorda de sådan.

Att arbetsgivarne under tiden draga nytta av organisationens mindrevärdighet och klavbinda arbetarne på alla områden, fästa de sig inte vid; ej heller att de menige, som landet runt arbetat i organisationens intresse, berövas sin existens på grund af organisationens oförmåga att beskydda dem och detta till ett antal, som många hundra gånger överstiger det antal överflödiga funktionärer, en bättre organisationsform skulle åstadkomma. Nog beklaga de förhållandet, men, vad mera, det gäller ju dock icke det egna skinnet.

Detta om formen; men ingen har ännu påstått, att formen betyder det mästa. Tvärt om. Men formen måste6

dock vara sådan, att icke den lägger hinder i vägen för den lättrörlighet och effektivitet en ny och nödvändig stridstaktik fordrar för att kunna fullt utnyttjas.

Stridstaktiken.

Angående denna använder man ännu samma metoder som under gångna helt olikartade förhållanden.

Innan arbetsgivarne av oss lärt, organisationens konst var det jämförelsevis lätt att övervinna en isolerad arbetsgivare, som visserligen hade moraliskt men icke ekonomiskt stöd. Arbetarne hade då en mäktig bundsförvant i det ruinperspektiv, som halsstarriga arbetsgivare hade för ögonen. Genom att understödja de stridande kunde man således tvinga arbetsgivarna till förmånliga uppgörelser, synnerligast som strejkbryteriet ännu inte var satt i system och ej hade så stort stöd av strafflagen.

Nu äro förhållandena helt annorlunda, varför man borde vara ense om, att stridstaktiken också borde vara en annaft.

Arbetsgivarne hava förvånande snabbt och starkt organiserat sig. Ekonomiskt understödja de varandra och kunna således icke med ruinens spöke skrämmas till eftergifter. Strejkbryteriet är privilegierat och har samhällets stöd.

Själv liar arbetsgivaren icke försummat att begagna en ny stridstaktik. De hava tillgripit storlockouten för att därigenom tvinga arbetarne till eftergifter, och de hava lyckats häri. Storlockouten fordrar nämligen så betungande understödsplikt, att det verkar upplösande på arbetareorganisa-tionerna, då de stora ekonomiska offren icke kunnat skydda mot dåliga uppgörelser och ej' heller framdeles kan komma att göra detta. Härigenom förlora arbetarne sin tillit till organisationens förmåga att tillvarataga deras intressen och desertera. De senaste årens upplösningstendenser få härigenom sin förklaring.

Ändock mena våra konservativer, att den taktik vi använda är bra nog. Hade vi bara tillräckligt med pännin-gar vid alla tillfällen, skulle segern vara vår, säga de, och votera millionfonder. Men vad innebär egentligen detta: "tillräckligt med pängar?" Kunna de verkligen vara så7

naiva, att de kunna inbilla sig, att då våra pänningar ställas mot arbetsgivames, så skulle vi hava övertaget. Är icke just pänningars anskaffande vår största svårighet, då det för arbetsgivarne är en jämförelsevis lätt sak.

Vad hava vi då att göra, frågar du? Begagna en annan stridstaktik, svara vi.

Den nuvarande taktiken tar hänsyn till allt möjligt. Åtgärder, som med ett slag skulle förorsaka våra motståndare oerhörda förluster och verka uppmjukande på dem, få nu icke tillgripas, och samhälleliga funktioner få för alldel icke rubbas, om än en rubbning häri skulle vara en hälsosam läxa för det kapitalismens vasallsamhälle, vi för närvarande hava att dragas med.

Skola vi hava något att vinna för framtiden, måste denna malplacerade hänsynsfullhet fara, synnerligast som vi väl aldrig sett våra motståndare visa oss den ringaste hänsyn. Är det logiskt och klokt att genom vårt hänsynstagande minska våra egna utsikter att vinna seger? Den krigförande part, som gjorde sig skyldig till sådant, skulle draga löje över sig men aldrig vinna seger.

Vi strida väl ej för stridens egen skull men för att vinna seger.

Under konflikter, vari en sådan ny taktik användes, kunde det emellertid hända, att rörelsens förtroendemän sutte mindre säkert på sina stolar. Det kunde bända att även de finge vara beredda på att personligen offra någonting för sakens skull, ty vår s. k. ordningsmakt och vårt rättsväsen ha visat sig vara mindre nogräknade vid sådana tillfällen, och, herre gud, det skulle vara rysligt obehagligt för våra mondäna s. k. ledare. Inte ha de tagit vår sak på entre-penad med en sådan risk. Hällre då vara hänsynsfull och säker och låta det bli med segern som det kan och låta offren — till mångdubbelt antal, vad gör det — tagas bland den stora massan. Martyrglorian afstå de högsint ifrån. Efteråt kunna de ju alltid kläcka ur sig en medömkans och harmens tirad och därigenom på nytt stärka sitt något skamfilade renommé.

Tänk vilken skillnad på vår rörelses föregångsmän och våra nuvarande ledare. Förr var deras uppgift att väcka8

och egga. Ny tyckes den vara att söva och lugna. Förr voro de beredda att personligen uppoffra sig därför. Nu, ja, dömen själva.

Vi hava aldrig påstått att pänningar äro överflödiga i vår kamp, men blott att vi icke få sätta hela vår lit till dessa. Pangar behövas nog. Men man kan genom en mera hänsynslös stridstaktik begränsa behovet därav till för medlemmarne lämpliga belopp och ändå vinna seger, ty

— behöva vi påminna därom — det är likväl arbetaren

— Herkules, som på sina axlar uppbär samhället, och det skulle vara hälsosamt för våra parasiter och samhällsdrö-nare, om jätten genom att eftertryckligt skaka samhället då och då påminner dem om, att det är hans tålamod de hava att tacka för, att de ännu sitta i orubbat bo.

Vi undra bara huru länge denne jätte skall kunna bevara tålamodet och låta snällt leda sig i hundkoppel. Skymf-lig behandling saknas då sannerligen icke.

Men varken form eller taktik är någonting fullt oberoende eller självständigt utan blott olika uttryck för:

Den inneboende andan.

Varför är vår organisation så sönderhackad och mindre-värdig om icke därför, att skrå- kotteriandan, som sätter egna intressen i främsta rummet, är den mest förhärskande. Och likväl inbilla vi oss att Sveriges arbetarerörelse är socialistisk.

Nej, säga vi! Socialismen vet icke av några gruppintressen. Socialismens kamp måste med naturnödvändighet vara allas kamp för alla. De, som på grund av egoistiska intressen icke kunna vara med härom, skola tala så tyst om socilismen. Inom socialismen tänker man minst på sig själf, då allas lycka är den enskildes. Den lycka egoistiska själar kunna känna över att vinna egna fördelar på andras bekostnad, blir för socialisten en smärtsam företeelse.

Finge socialismens anda tillbörlig utbredning inom organisationen — och den måste få det, om vi skola kunna besegra kapitalismen — så skulle den snart få ett helt annat utseende och en helt annan betydelse för proletärens befrielse.9

Att kunna inbilla sig att man genom kamp för egna intressen i främsta rummet skall kunna taga död på ett samhällssystem, som just vilar på det egna intressets princip, är mera än naivt det är narraktigt och löjligt.

Till Sverges arbetare vilja vi därför ropa: "Kom och låt oss gemensamt bygga en organisation, vars anda och vars kamp må bliva socialistisk, och vavs agitatoriska uppgift skall bliva att bland proletärerna utbreda socialismens evangelium!"

TTråga se'n inte efter vad den eller den auktoriteten säger därom. Är du övertygad om riktigheten av vad vi framhållit så följ denna övertygelse. Endast mesen eller backharen går mot sin övertygelse därför att auktoriterna ropa sitt anatema över dem. Men de verkliga karaktärerna och männen följa sin övertygelse och dagtinga inte.

Man skall mot oss upphäva sitt ramaskri om splittring. De, som arbetat för framåtskridande, hava alltid mötts av detta de konservativas rop, och historien upprepar sig alltid. Den vidsynte skall inte kunna säga att vi vilja splittra i den mening att vi vilja försvaga. Förr kan man säga, att den gamla organisationen håller på därmed, då den tjurhåller på former och bestämmelser utan hänsyn till, att de principer, på vilka rörelsen från början uppbyggts, trampas under fötterna, och massor på grund härav falla ifrån.

Vi vilja icke försvaga men förnya, och vi skulle vilja se den auktoritet i ansiktet, som kan förneka, att icke allt framåtskridande gått denna väg, Därpå voro de själva en gång ls ngt tillbaka i tiden levande bevis.

Sällan har någon gammal rörelse bibehållit sin ungdoms ideal. Genom påverkan av omkringvarände omständigheter hava de i flästa fall dragits allt mera och mera mot det bestående. Härifrån utgör den s. k. fackliga rörelsen i Sverige intet undantag, den får därför vara beredd på att korrigeras på vanligt historiskt sätt.

Vi skola påpeka ett och annat, som belyser denna rörelses tillbakaträdande från förut erkända vägar.

Vi veta alla att den fackliga rörelsen i Sverige är en socialismens frukt och dess skötebarn. Någon annan facklig rörelse av någon betydelse än den, som vid socialismens10

införande uppstod och av socialdemokratien sedan prote-gerats, finnes som bekant är icke i vårt land.

På grund härav hade rörelsen i början den friskhet över sig och den samhörighetskänsla bland dess medlemmar, som är så karaktäristisk för socialismen och utgör dess särmärke.

Att rörelsen från början byggdes på yrkesprincipen var helt naturligt, då industrialismen icke var så utvecklad som nu, och denna indelning låg närmast den sedan decenier tillbaka invanda folkföreställningen. Att redan från början bryta därmed skulle försvårat och -försenat socialismens utbredning.

Detta hindrade emellertid icke att samhörigheten mellan de olika yrkesgrupperna var en helt annan och bättre än nu. Mellan ledningen och medlemmarne var häller inte någon som hälst klyfta. Alla kände sig som kamrater och umgingos kamratlikt med varandra. Hurudant förhållandet nu är behöva vi inte utveckla. Inte kan man finna en sådan kamratanda eller ett så förtroligt umgängesförhållande som då. Och dock skulle man vilja förmoda, att allt eftersom förbrödringens lära per preference — socialismen — vunnit utbredning, skulle kamratandan och förbrödringen stärkts och utvecklats istället för att som skett mer och mer trängas tillbaka,

Och förhållandet mellan ledningen och medlemmarne är också helt annorlunda. Detta börjar att allt mer och mer likna förhållandet mellan en regering och folket.

Kan man säga att socialismens teorier vunnit utbredning, så inte kan man säga detsamma om dess innersta väsen. Och dock måste dessa följas åt, om man skall kunna tala om verklig och helgjuten socialism. Särskillnaden mellan socialismens teori och dess inre väsen är det som förorsakat det i det föregående kritiserade förhållandet inom vår rörelse.

Och kampen, som från början var en klassintressets kamp, har nu urartat till en gruppintressenas.

Kampmetoderna voro också förr något olika mot nu, och om de . utvecklats i den riktning de bort skulle våra erkända kampmetoder nu varit just de, som vi i det före-11

gående förordat och längre fram något kommer att utveckla. De voro uttryck för sunda klassinstinkter och en icke parlamenterande samhörighetskänsla.

Detta förhållande framträder mycket bjärt om man jämför t. ex. det sätt på vilket blockad tillämpades och användes förr mot nu.

Detta, kampmedel, som har så stor betydelse vid varje stridstillfälle, användes i rörelsens början och framåt på så sätt, att ingen organiserad och klassmedveten arbetare tog befattning med alster, som de visste komma från platser, där arbetskonflikt pågick. Man stödde också dem, som på detta sätt visade sin solidaritet lika troget som de stridande själfva. Det var den sunda klassinstinkten, som sade arbetarne, att man på alla sätt bör understödja de stridande kamraterna. Att taga befattning med blockerat gods ansågs således då lika förnedrande och uselt- som att vara strejkbrytare.

Men hur har inte den välvisa ledningen vänt upp och ned på detta naturliga och riktiga förhållande. Kommunalarbetarna i Malmö fingo 1908 erfara detta, då de ville skydda medlemmar, som följt denna sunda och riktiga klassinstinkt, men ledningen tvingade dem att utlämna både dessa och en hel del öfriga kamrater åt arbetsgivarnes godtycke. Därigenom har ledningen proklamerat, att det är hederligt att organiserade arbetare bli blokadbrytare, när de så befalla, eller när de icke sagt motsatsen. Hederligheten och ohederligheten skulle således bero mindre på om jag bryter blockad än om jag lyder order.

Disciplinen har härmed satts i solidaritetens ställe, och att detta skall fördärva vår på solidaritet uppbyggda rörelse är alldeles självklart. En sådan dubbelmoral förvirra de massor, som på grund af sirad klassinstinkt mena, att det ohederliga aldrig kan bli hederligt, vem som än säger motsatsen.

På så sätt har också ett af våra kraftigaste kampmedel förfuskats och förlorat betydelse, och, vad värre är, man har grumlat och förvirrat den sunda klasskänslan och åstadkommit begreppsförvirring, så att våra rättframma medlemmar snart varken veta ut eller in.12

Detta måste med det snaraste rättas, om icke vårt säkraste underlag och stöd, solidariteten, skall dödas eller ledas på avvägar.

Därför msste också en ny ekonomisk kamporganisation uppbyggas, då vi sett och erfarit vid våra kongresser, att våra ledare och deras trogna anhängare icke ämna eller vilja vara med om att sätta solidariteten i den folkfördärvande disciplinens ställe.

I. Lokala Samorganisationens idé och ändamål.

Vad som gjort kritiken av våra nuvarande organisationer så skarp men tillika fullt berättigad är icke endast den allmänna reaktionära tendens, som i de'nsamma framträtt, utan också dess avlägsnande från en klar och medveten klasskampslinie. Dess uppgift har alltmer blivit att inom ramen av den privatkapitalistiska samhälls och produktionsordningen, med några öres tillökning i timman söka omändra arbetarnes ekonomiska förhållanden. Därtill kommer att. till och med denna lönlösa taktik har förbytts i en än mera konservativ och för fackföreningsrörelsens ekonomiska väsen främmande uppgift; den att vara ett viljelöst bihang till ett politiskt parti.

Lokala samorganisationen framträder mot denna för-flackning av fackföreningsrörelsen som en absolut mptsättning. Den är en pånyttfödelse av fackföreningsrörelsen såsom en arbetarnas mot det privatkapitalistiska samhällssystemet riktad klasskampsorgunisation i syfte att störta detta och genomföra den socialistiska samlevnaden mellan människorna taget i detta ords vidsträckta och måst ideella betydelse. Dess första bud är därför en enhetlig sammanslutning och organisering av alla arbetare oavsett yrkes-skillnad. Det andra gäller utbredande av en klar medveten socialistisk uppfattning om arbetarnas historiska och sociala ställning som en förtryckt klass, vars enda hjälp från nöden och eländet ligger i deras gemensamma kamp mot den kapitalistiska

samhällsordningen. Och det tredje13

och sista men icke minst viktiga är användandet av en taktik, som icke stöpes i på förhand utstakade former, som icke bindes av stadgar, utan som med hänsyn till den ekonomiska och tekniska utvecklingen låter såväl det enskilda initiativet som det i hela organisationen omfattande få den naturliga frihet, som tid och tillfälle kunna betinga,

II. Lokala Samorganisationens byggnad.

Vi hava förut belyst huru den hittills varade formen för fackföreningsrörelsen med sina specialiserade fackförbund var ett uttryck för de ekonomiska livsformerna, den tid de uppstodo.

Den ekonomiska utvecklingen går emellertid fort. Ju hastigare och längre industrialismen går mot sin fulländning ju hastigare måste också följa en omgestaltning av de intresseformer, som influeras av denna utveckling. Härvid bemärka vi för vår del osökt förhållandet mellan arbetare och arbetsgivare eller rättare mellan arbetarne och kapitalismen.

Vi kunna i detta avseende konstatera ett starkt försvinnande ' av den enskilde arbetsgivaren. Icke så att förstå som om produktionen inskränkts, men en ekonomisk koncentrering i bolag, ringar, karteller och truster sker oavbrutet. Och tekniskt sker utvecklingen allt mer och mer mot storproduktionen i större fabriker.

Med denna koncentration av kapital och industri följer ett nedtryckande av den egendomslösa massan, som i sig uppsuger förut befintliga mellan arbetarne och penninge-bourgeoisin stående samhällsgrupper. Det ligger emellertid utom ämnet att utveckla detta spörjsmål; det må vara nog' att konstatera faktum. Med denna kapitalisering å ena sidan och proletarisering- å andra karktäriseras också de huvudintressen, som dela vårt nuvarande samhällsliv, kapitalismen med sitt stöd av den bestående rättsordningen och proletariatets med socialismen.

Mot bakgrunden av denna ekonomiska utveckling ter14

sig vår nuvarande fackföreningsrörelse med sina många små förbund som en olämplig och föråldrad företeelse. Resultatet av dess strider under de senast, gångna åren visa också, hur inkompetent, den är att lösa sina uppgifter och tillvaralaga arbetarnes intressen. Härtill bidrager även dess konservatism, som visat sig i en olämplig stridstaktik.

Visserligen har en god ansats gjorts till ett klargörande av, att vi arbetare endast ha ett intresse mot den nuvarande kapitalistiska samhällsordningen, och ett samlande av dessa i små förbund organiserade arbetare i en stor dfem alla omfattande organisation genom landsorganisationens- bildande, men dels omöjliggöres ett enhetligt och kraftigt upp trädande därav, att alla förbund ännu inte äro anslutna, dels ligger i själva existensen av de nuvarande småförbunden med sina lagar och mindre viktiga specialintressen ett så godt som oöverstigligt hinder härför.

I denna organisationsform av småförbund med ett formligt i system satt virrvarr av inbördesförhållande, varvid det ena förbundet- på grund av de många vansinniga förordningarne, stadgarne m. m. medvetet eller ej motarbetar det andra. Det. ena förbundets arbetare nekas sålunda ibland att ställa sig fullt solidariska med andra förbunds, och på så sätt uppträda arbetarne mot varandra vid vissa tillfällen. Mot denna organisationsoreda bjuder den lokala samorganisationens idé på ett nytt, klart och lätt förståeligt system, som grundar sig på den stora principen: samhörig klasskamp. Dess inre byggnad baseras som namnet, angiver, på enhetliga lokala sammanslutningar.

Någon invänder, att detta även kan sägas om våra nuvarande fackförbund; men detta är oriktigt, ty i dessa upptages endast en viss grupp, då däre&ot anslutningen till de förra är obegränsad. Fackförbundens avdelningar har intet gemensamt, med övriga yrkesgrupper* — att de möjligen äro anslutna till de politiska arbetarekommunerna betyder

* På några platser har man redan nu dels bildat lokala samorganisationer såsom i Kristianstad, dels tänkt göra det

såsom t. ex. i Lund, men äro icke dessa att förvexla med i detta sammanhang angivna lokala samörganisationer, då de olägenheter specialförbundens existens medför inom dessa icke bortfallit.15

ingenting för det gemensamma uppträdandet på det ekonomiska området — då däremot arbetarne i den lokala samorganisationen icke blott proklamera gemensamma ekonomiska intressen men också, att de stå absolut eniga i strid, antingen den utkämpas inom ett eller flera yrken eller industrier.

I den landsorganisation, som vi förslagsvis kallat "Sveriges arbetares centralorganisation", äro således fackförbunden som oiganisationer slopade och ersatta med de lokala samorganisationerna., som i sig upp taga alla på respektive platser varande arbetare oavsett yrke eller sysselsättning.

En sådan organisationsforms fördelar äro många. För det första bortfaller med denna form alla de anledningar till meningsskiljaktligheter grupper emellan, som nu uppstå och råda mellan de många specialiserade av författningar och beslut åtskiljda fackförbunden. Och för det andra är det självklart, att om alla arbetare äro samlade i en organisation, är det icke blott lättare att öfverblicka, hela rörelsen, utan ligger det också i denna gemensamma organisations intresse, att sådana intressemotsatser icke få eller kunna uppstå, som vid konflikttillfällen på nsgot sätt skulle hindra de stridande grupperna att genomföra vad de bestämt sig för.

Nu veta vi att denna nya organisationsform teoretiskt kommer att mötas med invändningar. Ärliga — naturligtvis — tro vi dock att de bottna i de egoistiska och trånga synpunkter, som fötts i den nuvarande i småförbund splittrade fackföreningsrörelsen, och falla således med denna. Men icke desto mindre komma de nog att alltjämt upprepas innan den lokala samorganisationens idé blir känd.

En vanlig invändning är den, att. med denna, organisation, som naturligtvis måste hjälpa upp de på den ekonomiska löneskalan lägst stående arbetaregrupperna, de komma att hindras i sin strävan' till. högre lön, som redan stå högt. Detta är dock något felaktigt. Inom denna organisation blir den största möjliga frihet rådande. Och fast den i främsta rummet avser att vara en kraftig hjälp åt de sämst avlönade, så är därmed ingalunda förbud satt för någon stegring i lönepretentionerna på något. håll. Tvärtom. Ju högre lön desto bättre från alla synpunkter. För öv-16

rigt skall nog privatkapitalismen sörja för att denna princip med olika lön står kvar, ty däraf hava de ett ganska gott stöd ibland.

Från vår sida måste det emellertid med skärpa framhållas, att vi icke på detta sätt kunna komma privatkapitalismen till livs; därför framstår det för tiss som en naturlig konsekvens, att framför dessa uppgifter om högre lön och kortare arbetstid m. m., som de lokala samorgauisationer-nas centralorganisation måste hava, ställas dock privatkapitalismens avskaffande. Dess udd måste alltid vara riktad luot privatkapitalismen som sådan.

En annan invändning av mera praktisk art är på vad sätt kontingenter skola upptagas i en lokal samorganisation med sina olika yrkesgrupper och sitt stora medlemsantal. Yad det första angår, så är yrkesskillnaden intet hinder för vare sig erläggandet eller upptagandet av kontingenterna. Däremot skulle de stora städerna med sina i tiotusental uppgående medlemsnumerärer synas göra sådant omöjligt. Men inbetalandet av kontingent kan ju ske på ungefär samma sätt som hittills. De olika grupperna kunna ju själva hava uppbörden om hand och efter verkställd sådan avlämna medlen till samorganisaHonens kassör. Intet hindrar heller, att de kunna hava enskilda sammankomster för sådant ändamål, som varje yrkes säregenhet exempelvis skydds- och sundhetsförhållande m. fi. kan ge anledning till. Vad s& de stora städernas samorganisation beträffar, så är det tydligt, att en sådan för dessa vore en allt för stor apparat. Kär kunde en delning ske i lämpliga storlekar och områden med ett gemensamt utskott och generalförsamling då sådan vore önskvärd. Därmed är denna olägenhet undanröjd.

I detta sammanhang anse vi oss ej heller böra underlåta att även framdraga en tredje invändning, vilken emellertid synes oss mera löjlig än saklig. Det gäller farhågan för, att den ena yrkesgruppen skulle komma att dominera över den andra. En särskild sådan fara för denna organisationsform är svårt att t. o. m. konstruera ihop, så att den kan få ett teoretiskt stöd, då vi förut påvisat, att sådant både kan ske och skett inom den gamla så

omhuldade förbistringens organisation.17

Troligen åsyftas en obenägenhet, ja ovilja från de högre avlönade arbetarnes sida att medhjälpa till de lägres uppryckande. Men då alla ha att vinna på en lönestegring,-tro vi inte, att en så krass och uppstyltad egoism behöver befaras. Med den vetskap om, att vi i stort sett endast ha ett gemensamt intresse mot kapialismen, som vi måste utbreda och som den bittra verkligheten snart skall jälpa till att belysa, och att billighet och rättvisa kräva att större kraft bör. läggas på att få de sämst avlönade upp, tro vi farhågorna äro grundlösa och onödiga. Inom samorgani sationen finnas blott förtryckta löneslavar, som utan reservation solidariskt understödja varandra.

Ett annat förhållande, som även ställer den lokala samorganisationen framför våra nuvarande specialiserade fackförbund är administrationens enkelhet och billighet.

Våra nuvarande yrkesorganisationer uppgå till inemot ett halvt hundratal, och vi göra oss icke skyldiga till någon överdrift om vi säga att till administrativa ändamål förbrukas i genomsnitt minst 6 kronor pr år och medlem.

Varje litet förbund har sin fullt avlönade förtroendeman och somliga större ha två, tre och flera helt avlönade funktionärer. Somliga förbundsavdelningar ha också helt avlönade expeditörer. Därtill kommer den stora mängd delvis avlönade, som denna sönderstyckade organisationsapparat kräver för att kunna skötas. Enligt landsorganisationens ' verksamhetsberättelse 1908—1909 framgår att de till denna anslutna förbunden haft 332,000 kronors utgift till administration. Härtill kommer sedan avdelningarnes administration. Att den organisationsform vi föreslagit skall kunna administrera med oerhört mycket mindre förstår var och en utan vidare utveckling av ämnet.

Efter administrationskostnaderna komma sedan de förstorade utgifter för agitationen, som förorsakas av, att varje fackförbunds agitation inskränkes till det fackets arbetare. Detta förorsakar, att de olika förbundens agitatorer formligen korsa varandra på sina resor i agitationssyfte. Härigenom måste, agitationen dels ohyggligt fördyras, dels bli av mindre värde, då den når blott ett mindre tal.

Av vad vi nu senast framhållit framgår oförtydbart,18

att detta i system satta virrvarr av administrations- och agitationsförhållandena kräva väldiga, onödigt stora ekonomiska utlägg, som av arbetarne skola erläggas i allt högre och högre kontingenter.

Vi vilja i detta sammanhang ieke tala om den skeva stridföring vid konflikttillfällen, som ytterligare onödigt ökar omkostnaderna. Var och en må av detta inse, att ett mycket stort fel ligger i själva formen på organisationen. Det vore väl då ytterst oklokt att fortsätta med detta Slöseri av medel oeh krafter.

Inom Sveriges arbetares centralorganisation, byggd på lokala samorganisationer bortfalla dessa av opraktiska förhållanden framkallde onödiga utgifter. .Visserligen måste den också administrera och agitera och hava utgifter härför, men förenklingen och det praktiska företrädet ligger i öp-p'en dag. Det blir sålunda mindre utlägg och mera valuta för det utlagda.

Vi hava stor anledning att spara på den vara vi ha minst tillgång på, nämligen pänningen. Det ideella momentet och hängivenheten för vår gemensamma sak, som i mycket kan ersätta kapital, måste i den lokala samorganisationen icke blott alltjämt uppammas men också komma till användning. Det måste ske en omvärdering om vari styrkan i vår kamp mot kapitalismen ligger. Om det är i pänningen och legda sakförare den ligger, eller om den ligger i vår egen intelligens, entusiasm oeh uppoffring. Vi förmoda det senare. Den dekadans, som är osjälvständighetens kännemärke, till vilken vi kommit under de gamla förhållandena, visar, att vi ha anledning därtill.

Yrkesavunden som ett betänkligt moment mot den inre sammanhållningen torde vi av förut angivna skäl icke vidare behöva ingå på, ty lika säkert som arbetarnes yttre livsformer i ekonomiskt avseende i stort sett .äro lika för alla oeh överallt bestämmer deras kamp för ett bättre tillstånd i en historisk given riktning — mot socialismen, lika säkert skall den lokala samorganisationens mäktiga idé och dess form på arbetarnas kamporganisation föra mot nämnda mål och icke blott ena vad de nuvarande specialiserade fackförbunden åtskiljt

i yrkesavseende och trångt föreställ-19

ningssätt, utan och giva sina medlemmar en intellektuell och framför allt klass- och målmedveten uppfostran. Skräddare och järnarbetare, båda äro de arbetare, och båda hava de det gemensamt mot bestående kapitalistiska samhälls- och rättsordning, att de vilja störta denna och införa en socialistisk eller kommunistisk. Må detta vara nog sagt för att ha vederlagt de hysta uppfattningar i nämnd riktning, som möjliggjort en sådan futtig syn på arbetarerörelsen, som den avita klasskampsföreteelse vi dagligen bevittna ger vid handen.

III. Lokala Samorganisationen contra industriförbund.

Mot den lokala samorganisationsidén, som en riktlinie för en omläggning av fackföreningsrörelsen till en dessa samorganisationer omfattande landsorganisation har man nu på det senaste året framfört teorien om industriförbund. Denna går ut på att alla arbetare inom en industri skola utgöra ett förbund, oavsett om till ett sådant förbund komme att höra järnarbetare, snickare, eller målare och • till ett annat industriförbund även om samma yrkesgrupper äro där representerade. Industriförbundsförslaget grundas därpå, att den ekonomiska och tekniska utvecklingen tenderar dithän att de olika produktionsgrenarna monopoliseras i ringar, karteller och trustar och att följaktligen de fackliga striderna komma att föras industrivis. Det -ligger en sanning i denna utvecklingsgång. Det intima (av vår nuvarande fackorganisation gjort komplicerat) samband mellan olika yrkesgrupper som nu i många fall redan finnas och som industrialismen ytterligare kommer att befästa, giver med tanke på striderna mot arbetsgivarna, nu storkapitalisterna, ett obetingat såväl praktiskt som teoretiskt företräde åt den industriella organisationsformen framför den nuvarande. Men industrialisterna, som vi vilja kalla anhängarne av industriförbund till skillnad från lokalisterna, anhängarna av lokala samorganisationer, bortse från eller se icke tillräckligt klart på den kapitalistiska utvecklingen överhuvud taget. Det finnes i kapitalet en inneboende kraft, som med20

en naturlags järnhårda konsekvens under nnvarande individrättens samhällsordning i sin utvecklingsbana icke låter sig betvingas. Kapitalet är allhärskaren på det ekonomiska området och därmed också på andra, och det vill vara alltomfamnaren. Det blir också detta, tills det mötes antingen av sin egen begränsning eller som vi hoppas, av arbetareklassen genom den sociala revolutionen förvandlas den till den tjänande brodern.1) Denna kapitalets inneboende så att säga expansionskraft stärkt och stödd av medvetna och mot den socialistiska arbetarerörelsen organiserade 'arbetsgivare, har givit och kommer att ytterligare giva oss bevis på, att där verkligen det kapitalistiska profitbegäret står på spel, där kommer deras krasst organiserade klasskamp icke att följa industriella linier. Deras strid lämpas efter den för ha/nden varande situationen. Erfarenheten bevisar detta, vilket vi med ett exempel vilja påvisa.

Bokbindarelockauten i Stockholm och Eskilstuna 1908 är ett typiskt exempel bland många andra. Den 13 Juli kastades 1000 arbetare ut. I fyra månader kämpade bokbindarna tappert. De motsatte sig varje kompromissande eller underkastelse, vare sig detta krav kom från arbetsgivarna eller landssekretariatet. Det tog på pänningpungen hos arbetsgivarna. Och nu skulle de riktigt klämma de styvsinta (bravo) arbetarna. I ett ultimatum av den 7 November s. å. meddelar Sv. Arbetsgivareförening, att därest icke striden slöts på de villkor arbetsgivarna förut uppställt, så skulle loekauten utvidgas i åtskilliga tempo med början för lithograferna, därefter pappersbruks- och pappersmassearbetarna, därefter textilindustrien') samt, om nu inte arbetarne böjde sin nacke för arbetsgivarna, skulle ytterligare utvidgning ske av loekauten på sätt och i den utsträckning och ordning styrelsen för Sv. Arbetsgivareföreningen ägde bestämma. Bemärker man nu detaljerna i nämnda ultimatum, så framgår, att den tänkta utvidgningen av loekauten icke gällde bokbindarna i det övriga Sverige. I varje fall

*) Härmed åsyftas icke ett bibehållandet av penningen i ett socialistiskt eller kommunistiskt samhälle utan bilden av framtidsmålet allas välstånd.

') Obs! kursiveringen.21

var det ej angivet även om det var tänkt, men hade det nog så varit, i fall det varit avsikten. Först kommer så lithograferna, men av dem endast de i Norrköping och Göteborg. Så kommer turen till pappersarbetarna, och

gäller det hela deras styrka. Hittills har man hållit sig till bokindustrin överhuvud. Men så hotas jämväl textilarbetarna att kastas ut, om ej bokbindarna ge med sig. Och då till sist åsyftas en ytterligare utvidgning av lockouten så ställes för ytterligare flera yrkesgrupper, som stå lika långt från bokindustrin som textilarbetarna, i utsikt att indragas i konflikten. Situationen är här fullt klar. Den industriella linjen är överträdd med textilarbetarnas indragning. Oeh med kännedom om deras organisation parad med den kända hänsynsfullhet inom nuvarande ledning av landsorganisationen, framstår lätt att här var det arbetsgivarnas ekonomiska intressen, som bestämde stridens omfång och ej industriella produktionsförhållande. Och helt naturligt kan det ej vara annat. Statistiken visar också detta i avseende på användandet av de båda gruppernas, arbetarnas och arbetsgivarnas, stridsmedel, strejk och lockaut. Dessa stå i motsatsförhållanden icke blott däri att det ena, strejken användes av arbetarna, och lockouten av arbetsgivarna, utan också däri, att strejken alltid är effektivare, den omfattar icke blott flera arbetare än lockouten utan också flera arbetsgivare.1) Och härav synes också framgå, att ehuru strejken tillfälligt sett ej är så att säga direkt vinstgivande för arbetaren, så är det dock icke skäl att nedlägga detta vapen, ty att svälta lite mer eller mindre för arbetaren i en kamp är för dem av mindre betydelse. Däremot tyckes lockouten ej vara mindre att tjäna på för arbetsgivarna. Hur annars förklara ovannämnd förhållande.®)

Med detta exempel torde den ekonomiska synpunktens första hands avgörande på arbetsgivarnas stridsföring vara bevisad. Vad mera om detta intresse, som numera är fallet, förenas med uppgiften att krossa fackföreningsrörelsen och återföra förhållandena till numera en industriell feodalism.

*) Se K. Kommerskollegii Arbetsstatistik E :2 1908 (Arbetsinställelser i Sverige under 1908) sid. 25.

2) Jmfr. med föregående not.22

Hur man då går tillväga visar bokbindarelockouten 1908 och de numera slag i slag följande lockouthoten och de sätt på vilka desamma tänkts organiserade.

Det är detta kapitalets intresseutvidgningar och dess taktik till befrämjandet av desamma, som industrialisterna icke tillräckligt beakta. Deras teori om stridernas förande mellan kapital och arbete efter industriella linier råkar härmed icke stå inför faktiska förhållanden. För den lokala samorganisationen som organisation ha stridernas större eller mindre omfattning i en eller flera industrier ingen betydelse. Försvaret däremot kan inom den lokala samorganisationen alltid åstadkommas genom tillgripandet av en efter förhållandena lämplig och hastig taktisk åtgärd, som vi skola närmare behandla i kapitlet om taktiken.

I samma trångmål råka industrialisterna även, då det gäller för dem att draga upp linierna för och angiva antalen av industriförbund, som skulle komma att finnas. Det är ett virrvarr av förslag, en oklarhet i den frågan, de själva äro så intresserade av. Denna oklarhet fick en skarp belysning av de många motioner i omorganisationsfrågan vid Landsorganiastionens kongress 1909. Av i frågan föreliggande 48 motioner gjorde 13 uttalande för industriförbund. Men endast en gjorde ett försök till preciserande av antalen industriförbund och deras omfattning. Denna ende innebar ett förslag till tre industriförbund varav ett skulle benämnas för "allmänt förbund" upptagande alla andra arbetaregrupper än järn- o. metallarb. och byggnadsarbetare vilka skulle utgöra de två övriga förbunden. Dock skulle till någon av dessa tre ej höra post- o. järnvägsmän eller lantarbetare. Varför omtalas inte. Alltså ett fjärde. Eller kanske dessa skulle utgöra var för sig ett industriförbund? Således 6 stycken? Härpå giver nämnda motions motivering ett svar' som minst sagt förbluffar. Den frågar sig hur långt bör förändringen av rörelsens organisationsformer gå och svarar, sedan den framhållit, att den praktiska verksamheten även här lämnat ett ofórtydbart svar; nämligen att arbetarerörelsens "slaglinier" bör taga form efter arbetsgivarnas "arméuppställning" och då bör antalet industriförbund bliva tre motsvarande Arbetsgivarnas, Sveriges Verk-23

stadsförening, Centrala Arbetsgivareförbundet och Sv. Arbetsgivareföreningen.

Var finnas de teoretiska grundlinier varpå man kommer till en sådan slutsats? Ingenstädes utom möjligen i de militaristiska uttrycken "slaglinier och arméer". Men här gäller det inte krig i den mening där det beror på

huruvida den ena parten kan kasta så och så många tusen människor mot bajonetter och stängseltrådar för att av' de sålunda fallna göra en farled över till fiendernas fästning. Här står den stora fattiga massan mot ett obetydligt antal rika. Här gäller det en klasskamp där värkligen de fattiga genom sin organisation kan och skall bekämpa de rika socialt sett. Men' var finns orsakskedjan till industriförbundskonklusionen ?

"Den praktiska erfarenheten" skall man svara. Men vi ha i det föregående bevisat, och erfarenheten skall ytterligare bekräfta, att de . här gällande striderna föres efter ekonomiska intresselinier, och att dessa icke följa strikt industriella gränslinjer. Ty varhelst den kapitalistiska profithungern är i fara, där kommer den icke att söka efter medlen eller fråga efter om det. skall ske med en kamp över hela linien, d. v. s. över alla industrier, eller delvis inom än en än en annan industri.

Tre-industriförbunds-förslaget är helt enkelt en fri och godtyckligt gjord nppkonstruering. Ty hur oklokt skulle det icke vara att göra förändringar i en så viktig och omfattande sak som fackföreningsrörelsen endast efter detta och de närmaste årens ekonomiska partibildningar. Den gamla fackföreningsformen lämpade sig för en tid av c :a tjugo år eller just den tid de ekonomiska lagarna behövde för att hinna fullborda den utvecklingen till vilken vi i dag kommit, och som gjort dessa former odugliga. Skola vi då i en tid, då denna ekonomiska utveckling går fortare än någonsin förr, endast se på nuets situation och ej göra en .förändring i berörda avseende, som jälper oss ej blott nu, utan som vi kunna säga blir den siste, så långt vi nu kunna se framåt. Kunna vi icke antaga för givet att i en tid, då kartell och trustbildningar fortskrider med ett så24

hastigt tempo att flera sådana bildas årligen i detta lilla land, de i detta ögonblick var för sig stående arbetsgivare-sammanslutningar när som helst kunna sammanslås. Eller för att mera korrekt angiva situationen; det är endast en tidsfråga, då dessa bilda ett syndikat oeh sammansmälta till en hela Sverige och alla arbetsgivare omfattande kamp-organiastion. Alla tecken tyda härpå. Deras senaste framgångar på den sociala karflpens fält har visat dem nyttan av sammanslutning. En motgång skall samla dem alla.

Socialistiskt och historiskt sett skall ju utvecklingen gå mot kapitalism å ena sidan och proletariat å andra. Det är detta oomkidlkastliga faktum, som den lokala Barnorganisationen bygger på. Den vill samla alla proletärer i en organisation till gemensam kamp mot kapitalismen. Dess princip erkännes även av industrialisterna. Och kan den något annat? "Men tiden är ej mogen", heter det, för denna organisation. Ett bland reaktionärer alltid lika kraftigt verkande argument mot allt ideelt framåtskridande. Månne industrialisterna äro mogna att bygga upp sin organisationsform, då de själva inte veta hur den skall byggas. Tre äro ju förslaget, fyra och fem också. Som kuriosum kunna vi nämna att det finnas industrialister som vill hava lika många industriförbund som — nuvarande fackförbund.

Av detta framgår tydligt att den lokala samorganisa-tionen har absolut såväl principiellt som praktiskt företräde framför industriförbund. Inget bråk om vart man skall ansluta sig. Alla kunna vara med och alla skola det. Det är den lokala samorganisationens stora förtjänst att kunna lätt förstas av alla och ena alla till en samfälld kamp för socialismen.

IV. Lokala Samorganisationen och stridföringèn. Taktiken.

Avtalen har ju hittills bestämt förhållandet mellan arbets-givarne och arbetarna. I stort sett ha de hållits av de båda parterna. Men även i detta avseende har det redan visat sig, att kapitalistintresset icke skytt att bryta dessa eller hota25

med dess brytande, i den händelse arbetarna ej ingått på de vilkor, de behagade uppställa. Vi beklaga ingalunda detta. Det är åtminstone ett uppriktigt drag av äkta (kapitalist) klasspolitik och vi önska endast att arbetareorganisationerna måtte kasta överbord sitt löjliga hänsynstagande till motståndarna och lära av förhållandena. I förbigående vilja vi ha sagt, att enligt ett lagförslag, som klassamhällets regering — oeh den är ju alltid ett uttryck för den härskande ekonomiska makten — lär vid innevarande års riksdag framlägga i avtalslagstiftningsfrågan, har den medgivit arbetare och arbetsgivare rätt till att under avtalstiden tillgripa såväl strejk som lockout. Vi bortse från den gudomliga någen från ovan. Men klokt är det icke, icke minst från

arbetaresynpunkt. Därför måste det från revolutionär socialistisk synpunkt stämplas som ett reaktionärt anslag mot och reelt sett som ett ytterligare försök till klavbindande av arbetarnas rörelse frihet, då man från socialdemokratiskt håll med all makt sökt hindra denna frihet, genom att yrka på förbud för en sådan rörelsefrihet under avtalstiden.

Hittills ha i flesta fall avtalen ej utlupit på en för arbetarna inom respektive yrkesgrupper lämplig tidpunkt. Härmed menas den tid, då arbetstillgången varit god och större utsikter förefunnits för en lösning av de uppställda kraven till arbetarnas förmån. "Kriser" hava kommit, som gjort arbetsmarknaden dålig för arbetarna, och då ha arbetsgivarna passat på att genomföra avtal på ända upp till 5 års giltighetstid1) samt med en utlöpning av giltighetstiden på sådan tidpunkt, då arbetstillgången är "dålig". Eller rättare man har gjort den "dålig" för att ytterligare prolongera de gamla avtalens lönesatser och arbetstid m. m. och förhindra en berättigad stegring häruti.

Så är i korthet numera förhållandet på arbetsavtalens område. Hur ställer sig nu den lokala samorganisationen till detta spörsmål? Mot den nuvarande avtalsformen med sitt dödande av handlingsfriheten under avtalstiden ställer den sig absolut fientlig. Av den nuvarande avtalsformen har utvecklats en facklig parlamentarism av farligaste slag

') Järnarbetarnas av år 1908 m. fi.26

och den har resulterat i "förlikningsnämnder", "skiljedomstolar" och till sist s. k. förhandlingsordningar efter vilka konflikter skola lösas. Dessa, som i omfång i stadganden mäta sig med en del arbetsavtal, innebära en fara icke blott i det att dessa också stadga skadestånd, utan ock i händelse av olikhet i tolkning av denna förhandlingsordning så skall skiljedomstolar till att avgöra detta2). Denna procedur betyder helt enkelt att totalt bryta effektiviteten av en etablerad strejk. Därtill kommer också, att denna fackliga parlamentarism samtidigt kostar mycket penningar3). Även om avtal av de lokala samorganisationerna skola accepteras kan detta endast gälla lönen oeh arbetstiden i dess minimi-fordringar. Det är av grundläggande betydelse för dessa, att inga hinder finnas för att på för dem lämpliga tid-punkter genomföra sina krav, vilket nu omöj liggöres dels i avtalen, dels och i dessa i stort sett löjliga stadgar, efter vilka de nuvarande yrfcesförbunden ledes. "Arbetsro" i den mening, det nu pladdras om lika tappert från socialdemokratiskt som reaktionärt håll, är rätt och slätt humbug. Någon "arbetsro" kan aldrig finnas under det privatkapitalistiska produktionssystemet. Nej, permanent strid är det vi måste tillgripa mot detta.

En av de skarpaste invändningarna göres nu från industriförbundsanhängarnas sida^_ De fråga oss, hur den lokala samorganisationen skall kunna medels en lokal strid tillbakaslå arbetsgivaren inom en så förtrustad oeh tekniskt utvecklad industri som exempelvis sockerindustrin. De hävda och delvis med rätta, att en lokal strid inom denna industri exempelvis Arlöv skulle bli till ingen nytta, då produktionen överföres på en annan trasten tillhörande fabrik, och den lokala striden bleve ett slag i luften.

Anmärkningen i och för sig synes vara absolut berättigad. Men sett i sitt sammanhang med den lokala sam-

2) K. Kommerskollegii adv. för Arbetsstatistik häft. 10—11 sid. ^641—676.

3) För Landsorganiastionen uppgick dessa utgifter under 1908 till ej mindre än 7,697:77 kr. Skiljedomsordföranden, vanligen överklassare, betalades med 1000 kr. Ett raffinerat sätt att tjäna pengar på arbetarnas dumhet.27

organisationen lider den av det betänkliga felet att grundas på en absolut obekantskap med denna och dess taktik. Ty med ordet "lokal samorganisation" är inte sagt, att en strid inom en yrkesgren måste betinga alla andra yrkens indragande, och uteslutes ev. medverkan av den stridande yrkesgruppens kolleger inom andra samorganisationer. Att fastslå på förhand det ena eller andra det vore ju att återkomma till den nuvarande taktikens omöjlighet och att bortse från det moment, som är det viktigaste för den lokala samorganisationen, nämligen att situationens krav bestämmer taktiken. Obekantskapen med detta är naturlig, då den lokala samorganiastionsidén och dess taktik sådan vi uppfatta den aldrig förut blivit rätt förklarad och uppklarad av dess anhängare, vilket gjort, att

entusiasmen för densamma ej fått någon större omfattning.

Men nu fråga vi, är det nödvändigt att en industriell aktion måste vara förenad med industriella organisationsformer Förblir inte arbetaren inom sockerindustrin sockerbruksarbetare, oavsett om han tillhör en lokal sam-organisation eller ett industriförbund? Jo visst. Då återstår blott det antagandet att en proklamation om en arbets-nedläggelse inom en industri skulle förminskas i effektivitet därför att den kom ifrån en de lokala samorganisationer omfattande landsorganisations styrelse eller kommitté eller att den skulle vinna på om den bleve utskickad av en industriförbundsstyrelse. Det återstår att bevisa detta. Men anmärkes det ånyo: enär makten d. v. s. beslutanderätten ligger i de respektive lokalorganisationerna så skulle kunna hända vid konflikttillfällen inom en starkt utvecklad och förtrustad industri, att den ena lokalorganisationen beslutade strid den andra inte, vilket skulle resultera i ett fiasko för de stridande. Mot detta vilja vi blott framhålla: en industri vars alla fabriker och verkstäder tillhöra ett bolag, trust eller kartell, där lär vetskapen om detta mera än många teorier, att där gäller det en hela den industrin omfattande kamp om den skall ha utsikt att sluta till arbetarnas fördel. Dock ej så, lyckligtvis, inom alla industrier, exempelvis sockerindustrin. Var och en med densamma förtrogen vet, att till och med ett lokalt hastigt av-28

stannande av produktion vid vissa tillfällen är en åtgärd som kan komma trusten att blekna vid bara tanken härpå. Så lyckligt för arbetarna är det ej inom alla industrier. I dessa fall fordras givetvis industriell, handling d. v. s. bl. a. att i striden indrages alla arbetare inom" den industri inom vilken konflikt utbrutit. Och det är just denna karaktär av anpassningsförmåga, denna smidighet, vilken ieke hindras av klavbindande avtal eller sådana löjliga stadganden i alla riktningar, som är så betecknande för de nuvarande fackförbunden, som ställer den lokala samorganisationsformen framför såväl den nuvarande som de tänkta industriförbunden. Närhälst tillfälle gives kan den lokala samorganisationen göra sina utfall till följd av deras rörelsefrihet. Må vara att det blir en ständig oro för arbetsgivarna. Än se'n. Vi vilja en ständig kamp mot kapitalismen. En ständig erövring på det ekonomiska området över vars sluttnål strålar socialismens och kommunismens värmande människoälskande friluftssol.

V. Slutord.

Med det sagda torde vi i väsentliga delar ha klargjort den lokala samorganisationens såväl ändamål, organisationsform som taktik. Och ännu mera vore givetvis att till-lägga. Månget missförstånd, medvetet kanske icke minst, ha vi att emotse. Vi kunna vara övertygade om, att den socialdemokratiska prässen i första hand kommer, i den händelse den inte överenskommit att tiga ihjäl denna organisationsidé, — vilket skulle tyda på en ohjälplig oförmåga att vederlägga densamma — att medvetet förvränga eller beljuga densamma. Och det skulle inte förbluffa oss, trots att vi i det föregående med skärpa framhållit den Lokala Samorganisationen som en direkt på klasskampen grundad sammanslutning, vars mål sträcker sig långt ut över genomförandet av dagens ekonomiska arbetarekrav, vars kamp skall bli en ständig sådan mot de kapitalistiska samhällsförhållandena, om denna präss ändock icke skulle sky att karaktärisera denna organisationsform som gulingsföre-ningar för att ej säga något värre. Så mycket förståelse29

ha vi att vänta från det hållet. Men vi lita på arbetarna själva och ej på deras betalda överklassledare utom och inom partiprässen. Vi lita på, att de förra själva skola inse vilket som är klokast, den ekonomiska kamp, den lokala samorganisationen kommer att föra, eller den "politiska aktion" som fört oss in under ett förtryck av lagar, vilka gjort, att massor av präktiga arbetskamrater kastets i fängelse och göras brödlösa för sina åsikters skull och för sin insats i allas vår gemensamma befrielsekamp u» det ekonomiska förtrycket.

Lokala Samorganisationer samlade i en hela landet omfattande Centralorganisation ställer sig utanför parlamentet, dess politiska partier och politiska s. k. aktion. Dess kamp är ekonomisk till sin natur och dess mål detsamma. Dess medel — handlingen. Dess inre organisation skall också komma att bliva skaparen av den solidaritetens anda, som är en absolut betingelse i vår kamp. Den skall giva oss en bestämd uppfattning av, att vi alla, de förtryckta, äro verkliga bröder. Den skall ock lära oss att vår befrielse endast skall ske genom oss själva.

Karl Marx bevingade ord "Proletärer i alla land förenen eder" — klasskampens stridssignal och lösen — må de

visa oss vägen. Må denna signal samla oss alla omkring den Lokala Samorganiastionens enkla men sköna idé.30

Stadgeutkast.

Namn. Sverges arbetares centralorganisation.

5 1.

Sveriges arbetares centralorganiastion består av på de olika platserna befintliga lokala samorganisationer, i vilka alla på platsen varande arbetare utan hänsyn till yrke eller sysselsättning äro sammanslutna; och dess uppgift är att på basis. av socialistiska principer med en efter förhållandena lämpad stridstaktik utgöra en ständig kamporganisation mot kapitalismen.

§ 2.

Rätt till inträde i centralorganisationen äga alla lokala samorganiastioner, som erkänna dess uppgift.

§ 3.

Varje ansluten lokal organisation betalar en avgift av öre pr medlem och kvartal.

Vid inträdet betalas en kvartalsavgift i förskott.

Sedermera betalas avgiften senast den 20:de i första månaden påföljande kvartal.

Sker inträdet icke vid kvartalsskiftet beräknas ändå helt kvartal.

Avgifterna användas till administration och agitation på sätt som kongressen bestämmer.

i 4.

Centralorganisationens administration omhänderhaves av en centralkommitté på 7 personer med 3 suppleanter, som väljas av kongressen.31

Vid val härav fordras absolut majoritet.

C. K. förlägges på den plats, kongressen bestämmer, och skola alla dess medlemmar vara där bosatta.

C. K. utgör endast en förbindelseled mellan de olika lokala samorganisationerna, giver råd då sådana äskas, har att ombesörja agitationen, samla statistiskt material och enligt kongressens updrag ingå och upprätthålla förbindelse med liknande organisationer i utlandet.

C. K :s medlemmar äro gemensamt ansvariga för såväl centralorganisationens skötsel mellan kongresserna som för omhänderhavda medel.

§ 5.

När kongress skall avhållas som ock grunderna för dess sammansätning bestämmes av sist hållna kongress.

Platsen för kongressen bestämmes efter förslag av C. K. genom allmän omröstning.

Om kongressernas sammanträdande skall C. K. påminna 3 månader förut.

Motioner avsedda att behandlas å kongress skola insändas genom respektive lokalorganisationer.

Varje medlem äger motionsrätt.

Motionerna skola vara till C. K. insända 2 månader före kongressens hållande och 1 månad därefter av C. K. sammanförda och till lokalorganisationerna utsända.

Alla frågor å kongressen skola avgöras med 2/3 majoritet, varom icke utsändas de till omröstning bland medlemmarna.

Lokalorganisationerna betala själva kostnaderna för sina ombud. Resefördelning tillämpas.

C. K. jämte revisorer äro skyldiga att närvara å kongress. Omkostnaderna härför betalas av centralorganisationen.

Endast ombud äga rösträtt.

Extra kongress kan avhållas, då förhållandena så kräva, och medlemmarna genom omröstning uttalat sig härför.

Alla viktigare frågor avgöres mellan kongresserna genom omröstning bland medlemmarna.

Vid omröstning bland medlemmarna gäller absolut majoritet.32

$ 6.

Centralorganisationens räkenskaper granskas halvårsvis av två revisorer, som jämte två suppleanter väljas å kongress. De skola vara bosatta på samma plats som C. K. och alltid hava tillträde till organisationens handingar och räkenskaper.

Eevisionsberättelse jämte redogörelse över organisationens verksamhet skall årligen före den 1 :ste Mars tillställas samtliga lokalorganisationer.

§ 7.

De lokala samorganisationerna skola stå i ständig rapport med C. K.

Medlem äger fri övergång från en lokalorganisation till en annan.

Hälsingborg 1910. Johnsons pappersindustriaktiebolag.Undertecknade, utsedda att kontrollera, att efterföljande broschyr är tryckt i enlighet med den ursprungliga, år 1930 av den e. k. lundakommittén, utgivna "Sverges Arbetares Centralorganisation byggd på Lokala Samorganisationer", få, efter det vi genomläst densamma, intyga, att den är ordagrant återgiven.

Originalet finnes förvarat i S. A. C:s arkiv.

Stockholm den 19 febr. 1925.

A. Holmberg. Karl Jansson.

Trycleri-A.B. Federativ, Stockholm 192S.